

РЕШЕНИЕ

№ 1563

гр. София, 10.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 10.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **10524** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. АПК във вр. чл.76, ал.5 от ЗЗО.

Образувано е по жалба на „Втора специализирана акушеро-гинекологична болница за активно лечение Шейново“ ЕАД, представлявано от д-р Р. Л. В. срещу заповед № РД-253С-439 от 26.10.2022г. на управителя на НЗОК.

В обстоятелствената част на жалбата са въведени съображения за незаконосъобразност на акта, поради постановяването му в противоречие с нормите на материалния закон. Изложено е, че пациентките Д. К. С., П. С. И., Г. Ф. Х., С. А. И., М. И. Д., С. К. К., Д. Д. Г. и П. П. Н. /т.6-т.13 от заповедта/ са били приети по спешност за раждане в лечебното заведение, същите са били в съзнание, поради което е допустимо те да си изберат екип от медицински специалисти, който да ги родоразреши. По отношение на пациентките А. В. Н., И. Т. Х., Л. В. Н., Е. Д. Д. и Т. С. С. /т.1-т.5 от заповедта/ се посочва, че и тези лица са действали разумно и след като са пожелали конкретен екип да ги оперира, трябва да се зачете това тяхно желание. Размерът на наложените санкции бил и прекомерен и несъответен на извършеното нарушение, както и не ставало ясно как е определен същия в максималния му стойност от 500.00 лева.

В проведеното съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. В. К., която поддържа оспорването на акта, а по същество моли за неговата отмяна, поради незаконосъобразност. Подробни правни аргументи са изложени в писмена защита от 20.02.2023г. Обобщава се, че състоянието на всяка една родилка по дефиниция е в условията на „спешност“. Законът изрично отграничавал родилките от останалите

спешни пациенти от една страна и от друга, медицинската помощ при спешни състояния е насочена към „предотвратяване на усложнения при родилки“, т.е не е задължително да са настъпили усложнения, за да се приеме, че родилката е в спешно състояние. Раждането е естествен процес, но в хода на самото раждане е възможно да настъпят редица усложнения. Оказването на медицинска помощ на раждаща жена е гаранция, че възможните усложнения при нея ще бъдат предотвратени. Следователно, отчитайки спецификите, характерни за бременните жени и родилките можело да се заключи, че същите са категория спешни пациенти и да им се признае правото да избират лекар/екип, който да ги лекува. Обратното, ако се приеме, че родилките нямат право да избират лекар/екип, който да ги родоразреши, означавало да се ограничи правото им на достъп до медицинска помощ и те да се поставят в неравностойно положение спрямо останалите пациенти. В болшинството от случаите, изборът на лекар/екип, който да родоразреши пациентката, е извършен много по-рано от деня, в който тя постъпва за раждане. Бременните жени избирали лекар, на когото поверяват грижата през този период. В тези отношения изключително важно било доверието между лекар и пациент, което се формирало през целия период на проследяване на бременността, а не при постъпване за раждане. Дори конкретния лекар/екип да не е следил цялата бременност, поне месец преди раждането, родилките са избрали лечебно заведение и екип, който да ги родоразреши. В конкретните случаи, пациентките са изразили желание да родят с избран екип и това тяхно право е зачетено и изпълнено. Ограничението на чл.29, т.4 от Наредба за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ /НОПДМП/ било въведено, за да се избегне злоупотреба при пациенти в спешно състояние, от които да се изисква заплащане на избор на лекар/екип. При бременните и родилките положението било различно, тъй като фактически изборът не се извършвал при приема в лечебното заведение, а преди това. Следователно, забраната за избор на екип при спешно състояние, каквото е по дефиниция състоянието на всяка една родилка, не следвало да се прилага, тъй като противоречала на основни принципи, свързани с правото на медицинска помощ. С подзаконов нормативен акт не можело да се въвеждат дискриминационни критерии при оказване на медицинска помощ. Не на последно място, ако пациентът е в психическо и физическо състояние, които му позволяват да изрази информирано съгласие (да избере дали да се лекува или да откаже лечение, знаейки рисковете и възможните усложнения), то можел и да избира кой да го лекува. Ето защо, предвиденото ограничение в чл.29, т.4 от Наредбата противоречало на правото на достъп до медицинска помощ, гарантирано в множество разпоредби на здравното законодателство и като подзаконов нормативен акт не следвало да се прилага. Направено е искане за присъждане на разноските по делото.

Ответникът – управител на НЗОК се представлява от юрк. З. Ч., която оспорва жалбата. По същество се сочат доводи за нейната неоснователност и законосъобразност на постановения акт. Излага се, че обжалваният акт е издаден от компетентен орган, в установената форма, при съблюдаване на реда за провеждане на административното производство и в съответствие с нормата на материалния закон. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Акцентира се, че хоспитализациите, отразени в т.1-т.5 от заповедта са на здравноосигурени лица/пациенти по клинична пътека № 163 „Оперативни интервенции чрез долен достъп за отстраняване на болестни изменения или инвазивно изследване на женските полови органи“. От предоставената медицинска

документация - истории на заболяванията (ИЗ) № 3655/2022 г., № 3589/2022г., № 3670/2022 г., № 3562/2022 г. и № 3538/2022 г., и направления за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури (Бл. МЗ-НЗОК №7), пациентките са насочени за хоспитализация по спешност в лечебното заведение. Всички пациенти са заплатили за извършения избор на лекар/екип, като за плащането са издадени съответни фактури. Установено е нарушение на правилото на чл. 29, т. 4 от Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ във връзка с чл. 81, ал. 3 от Закона за здравето, във връзка с чл. 27 от Н. за МД за 2020-2022 г. във връзка с чл. 55, ал. 2, т. 3 от ЗЗО. Останалите пациентки са хоспитализирани по спешност по КП № 5.1 „Нормално раждане“ (по т. 12 и т. 13) и по КП № 5.2 „Раждане чрез Цезарово сечение“ (по т. 6, т. 7, т. 8, т. 9, т. 10 и т. 11 от заповедта), което обстоятелство е отразено на първа страница на И. и в направлението за хоспитализация (Бл. МЗ-НЗОК № 7). Всички пациентки са подписали заявление за избор на лекар/екип, като за извършения избор са заплатили сумите от по 900.00 лева. И при хоспитализациите по т. 6 до т. 13 е доказано нарушение на чл. 29, т. 4 от НОПДМП във връзка с чл. 81, ал. 3 от Закона за здравето във връзка с чл. 27 от Н. за МД за 2020-2022 г. във връзка с чл. 55, ал. 2, т. 3 от ЗЗО. При хоспитализациите по КП № 5.1 и КП № 5.2, била предоставена възможност за избор на лекар/екип при условия на спешност, което е недопустимо съгласно чл. 29, т. 4 от НОПДМП. Във всеки един от случаите е обективизирана спешността със съответен запис в медицинската документация. Жените със започващо раждане във всички случаи са обект на спешна медицинска помощ и по изричното определение на чл. 4, т. 4 от Наредба № 25 от 04.11.1999 г. за оказване на спешна медицинска помощ. При определянето размера на санкциите, административният орган се е позовал изрично на чл. 414, ал. 3, при спазване на чл. 412, ал. 1, т. 1 и ал. 2 и чл. 413 от Н. за МД 2020-2022 г. Управителят на НЗОК е съобразил установените с текста на чл. 413 от Н. за МД 2020-2022г. изисквания в зависимост от тежестта на нарушенията. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в процеса и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните в съдебно заседание и прецени събраните по делото доказателства по чл.235, ал.2 ГПК във вр. чл.144 АПК, приема за установено следното от фактическа страна:

Не е спорно между страните и от доказателствата по делото се установява, че жалбоподателят е лечебно заведение, на което е издадено разрешение за осъществяване на лечебна дейност № СБ-243/29.07.2021г. на министъра на здравеопазването, по 7 медицински специалности в 5 отделения.

Между лечебното заведение и НЗОК е сключен договор № 22-2478/25.02.2020г. за оказване на болнична помощ по клинични пътеки; за извършване на амбулаторни процедури и на клинични процедури, съгласно Н. за МД 2020-2022г.

Със заповед № РД-25-564/21.09.2022г. на управителя на НЗОК (л.23) е наредено извършването на проверка на лечебното заведение със задачата да се осъществи контрол по изпълнението на договора на лечебното заведение за оказване на болнична медицинска помощ в съответствие с Н. за МД 2020- 2022г. Срокът за извършване на проверката, определен в заповедта, е от 26.09.2022г. до 30.09.2022г. Указано е за резултатите да бъде съставен протокол, който да се представи на управителя на

НЗОК.

Съставен е бил протокол № РД-25-564-1/06.10.2022 г. (Протокола), видно от който са констатирани следните нарушения:

1. ИЗ № 3655/2022 отразява хоспиталтгзащията на А. В. Н., хоспитализирана по спешност на 30.05.2022 г. в 07:55 ч. по КП № 163 „Оперативни интервенции чрез долен достъп за отстраняване на болестни изменения или инвазивно изследване на женските полови органи“ и е дехоспитализирана на 01.06.2022 г. Видно от първа страница на ИЗ и направление за хоспитализация (Бл. МЗ-НЗОК №7) № 000053/20.05.2022г., пациентката е била приета по спешност в лечебното заведение. В медицинската документация на З. е налично заявление за избор на лекар/екип от медицински специалисти, подписано от пациентката на 30.05.2022г. Пациентката е заплатила сума в размер на 250 лв. за избор на екип, като е била издадена фактура № [ЕГН]/30.05.2022г. Гореописаното представлявало нарушение на чл. 29, т. 4 от Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ, а именно „Не се допуска извършването на избор на лекар/екип: в условията на спешност“, във вр. с чл. 81, ал. 3 от Закона за здравето, „Условията и редът за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ по ал. 1 се определят с наредба на Министерския съвет“, във вр. с чл 27 от Н. за МД 2020-2022 г., „Изпълнителите на медицинска помощ осъществяват дейността си съгласно изискванията на ЗЛЗ, ЗЗО, ЗЗ, Кодекса на професионалната етика, ЗЛПХМ, подзаконовни нормативни актове и Н.“, във връзка чл.55, ал.2, т.3 от ЗЗО.

2. ИЗ № 3589/2022 отразява хоспитализацията на И. Т. Х., хоспитализирана по спешност на 27.05.2022 г. в 08:45ч. по КП № 163 „Оперативни интервенции чрез долен достъп за отстраняване на болестни изменения или инвазивно изследване на женските полови органи“ и е дехоспитализирана на 29.05.2022 г. Видно от първа страница на ИЗ и направление за хоспитализация (Бл. МЗ-НЗОК №7) № 002397/27.05.2022г., пациентката е била приета по спешност в лечебното заведение. В медицинската документация на З. е налично заявление за избор на лекар/екип от медицински специалисти, подписано на 27.05.2022г. Пациентката е заплатила сума в размер на 500 лв. за избор на екип, като е била издадена фактура № [ЕГН]/27.05.2022г. Гореописаното представлявало нарушение на чл. 29, т. 4 от Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ, а именно „Не се допуска извършването на избор на лекар/екип: в условията на спешност“, във вр. с чл. 81, ал. 3 от Закона за здравето, „Условията и редът за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ по ал. 1 се определят с наредба на Министерския съвет“, във вр. с чл 27 от Н. за МД 2020-2022 г., „Изпълнителите на медицинска помощ осъществяват дейността си съгласно изискванията на ЗЛЗ, ЗЗО, ЗЗ, Кодекса на професионалната етика, ЗЛПХМ, подзаконовни нормативни актове и Н.“, във връзка чл.55, ал.2, т.3 от ЗЗО.

3. ИЗ № 3670/2022 отразява хоспитализацията на Л. В. Н. на 30.05.2022г. в 10.51 часа по КП № 163 „Оперативни интервенции чрез долен достъп за отстраняване на болестни изменения или инвазивно изследване на женските полови органи“ и е дехоспитализирана на 01.06.2022 г. Видно от първа страница на ИЗ и направление за хоспитализация (Бл. МЗ-НЗОК №7) № 002450/30.05.2022г., пациентката е приета по спешност в лечебното заведение. В медицинската документация на З. е налично заявление за избор на лекар/екип от медицински специалисти, подписано от пациентката на 30.05.2022г. Пациентката е заплатила сума в размер на 250 лв. за избор

на екип, като е била издадена фактура № [ЕГН]/30.05.2022г. Прието е, че от лечебното заведение е извършено същото нарушение, като по т.1 и т.2.

4. ИЗ № 3562/2022 отразява хоспитализацията на Е. Д. Д., хоспитализирана по спешност на 26.05.2022 г. в 09:08 ч. по КП № 163 „Оперативни интервенции чрез долен достъп за отстраняване на болестни изменения или инвазивно изследване на женските полови органи“ и дехоспитализирана на 28.05.2022г. Видно от първа страница на ИЗ и направление за хоспитализация (Бл. МЗ-НЗОК №7) № 002381/26.05.2022г., пациентката е приета по спешност в лечебното заведение. В медицинската документация на З. съществувало заявление за избор на лекар/екип от медицински специалисти, подписано на 26.05.2022г. Пациентката е заплатила сума в размер ма 250 лв. за избор на екип, за което е била издадена фактура № [ЕГН]/26.05.2022г. Нарушението отново е квалифицирано по чл. 29, т. 4 от Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ, във вр. с чл. 81, ал. 3 от Закона за здравето, във връзка чл.55, ал.2, т.3 от ЗЗО.

5. ИЗ № 3538/2022 отразява хоспитализацията на Т. С. С., хоспитализирана по спешност на 25.05.2022 г. в 08:59ч. по КП № 163 „Оперативни интервенции чрез даден достъп за отстраняване на болестни изменения или инвазивно изследване на женските полови органи“ и дехоспитализирана на 27.05.2022 г. Видно от първа страница на ИЗ и направление за хоспитализация (Бл. МЗ-НЗОК №7) № 002368/25.05.2022г., пациентката е приета по спешност в лечебното заведение. В медицинската документация на З. е налично заявление за избор на лекар/екип от медицински специалисти, подписано от нея на 25.05.2022г. Пациентката е заплатила сума в размер на 500 лв. За извършеното плащане е издадена фактура № [ЕГН]/25.05.2022г. Нарушението е квалифицирано по чл. 29, т. 4 от Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ, във вр. с чл. 81, ал. 3 от Закона за здравето, във връзка чл.55, ал.2, т.3 от ЗЗО.

6. И. № 4758/2022 отразява хоспитализацията на Д. К. С., хоспитализирана по спешност на 07.07.2022 г. в 22:05 ч. по КП № 5.2 „Раждане чрез цезарово сечение“, с диагноза „Спешно цезарово сечение“ и дехоспитализирана на 12.07.2022 г. Видно от първа страница на И. и направление за хоспитализация (Бл. МЗ-НЗОК №7) № 00000003188/07.07.2022г., пациентката е приета по спешност в лечебното заведение. В медицинската документация на З. е налично заявление за избор на лекар/екип от медицински специалисти, подписано на 07.07.2022. Пациентката е заплатила сума в размер на 900 лв. за избор на екип, като е издадена фактура № [ЕГН]/12.07.2022г. Нарушението е квалифицирано по идентичен начин.

7. И. № 4666/2022 отразява хоспитализацията на П. С. И., хоспитализирана по спешност в ЛЗ на 05.07.2022 г. в 09:49 ч. по КП № 5.2 „Раждане чрез цезарово сечение“, с диагноза „Спешно цезарово сечение“ и дехоспитализирана на 09.07.2022 г. Видно от първа страница на И. и направление за хоспитализация (Бл. МЗ-НЗОК №7) № 00000003124/05.07.2022г., пациентката е приета по спешност в лечебното заведение. В медицинската документация на З. е налично заявление за избор на лекар/екип от медицински специалисти, подписано на 05.07.2022г. Пациентката е заплатила сума в размер на 900 лв. за избор на екип, като за извършеното плащане е била издадена фактура № 03000158843/09.07.2022г. Нарушението е квалифицирано по идентичен начин.

8. И. № 4679/2022 отразява хоспитализацията на Г. Ф. Х., хоспитализирана по спешност в ЛЗ на 05.07.2022г. в 15:42 ч. по КП № 5.2 „Раждане чрез цезарово

сечение“, с диагноза „Спешно цезарово сечение“ и дехоспитализирана на 09.07.2022 г. Видно от първа страница на И. и направление за хоспитализация (Бл. МЗ-НЗОК №7) № 000000003134/05.07.2022г., пациентката е приета по спешност в лечебното заведение. В медицинската документация на З. е налично заявление за избор на лекар/екип от медицински специалисти, подписано на 06.07.2022г. Пациентката е заплатила сума в размер на 900 лв. за избор на екип, като е била издадена фактура № [ЕГН]/09.07.2022г. Отново нарушението е квалифицирано по чл. 29, т. 4 от Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ, във вр. с чл. 81, ал. 3 от Закона за здравето, във връзка чл.55, ал.2, т.3 от ЗЗО.

9. И. № 4690/2022 отразява хоспитализацията на С. А. И., хоспитализирана по спешност в ЛЗ на 06.07.2022 г. в 04:14 ч. по КП № 5.2 „Раждане чрез цезарово сечение“, с диагноза “Спешно цезарово сечение“ и дехоспитализирана на 11.07.2022 г. Видно от първа страница на И. и направление за хоспитализация (Бл. МЗ-НЗОК №7) № 000061/16.06.2022г., пациентката е приета по спешност в лечебното заведение. В медицинската документация на З. е налично заявление за избор на лекар/екип от медицински специалисти, подписано от нея на 06.07.2022г. Пациентката е заплатила сума в размер на 900 лв. за избор на екип, като е била издадена фактура №[ЕИК]/11.07.2022г. Нарушението е квалифицирано по същия начин.

10. И. № 4651/2022 отразява хоспитализацията на М. И. Д., хоспитализирана по спешност в ЛЗ на 04.07.2022г. в 17:21 ч. по КП № 5.2 „Раждане чрез цезарово сечение“, с диагноза „Спешно цезарово сечение“ и дехоспитализирана на 09.07.2022 г. Видно от първа страница на И. и направление за хоспитализация (Бл. МЗ-НЗОК №7) № 000000003116/04.07.2022г., пациентката е приета по спешност в лечебното заведение. В медицинската документация на З. е налично заявление за избор на лекар/екип от медицински специалисти, подписано на 06.07.2022г. Пациентката е заплатила сума в размер на 900 лв. за избор на екип “Раждане независимо от срока на бременността, предлежанието на плода и начина на родоразрешение“, за което е била издадена фактура № [ЕГН]/09.07.2022г. Нарушението е квалифицирано по същия начин.

11. И. № 4504/2022 отразява хоспитализацията на С. К. К., хоспитализирана по спешност на 28.06.2022 г. в 13:20 ч. по КП № 5.2 „Раждане чрез цезарово сечение“, с диагноза „Спешно цезарово сечение“ и дехоспитализирана на 07.07.2022 г. Видно от първа страница на И. и направление за хоспитализация (Бл. МЗ-НЗОК №7) № 000000000006/28.06.2022г., пациентката е приета по спешност в лечебното заведение. В медицинската документация на З. е налично заявление за избор на лекар/екип от медицински специалисти, подписано

на 29.06.2022г. Пациентката е заплатила сума в размер на 900 лв. за избор на екип “Раждане независимо от срока на бременността, предлежанието на плода и начина на родоразрешение“, като е била издадена фактура № [ЕГН]/04.07.2022г. Нарушението е квалифицирано по идентичен начин.

12. И. № 4843/2022 отразява хоспитализацията на Д. Д. Г., хоспитализирана по спешност на 11.07.2022 г. в 18:34 ч. по КП № 5.1 „Нормално раждане“, с диагноза „Нормално раждане“ и дехоспитализирана на 17.07.2022 г. Видно от първа страница на И. и направление за хоспитализация (Бл. МЗ-НЗОК №7) № 000023/05.07.2022г., пациентката е приета по спешност в лечебното заведение. В медицинската документация на З. е налично заявление за избор на лекар/екип от медицински специалисти, подписано на 12.07.2022г. Пациентката е заплатила сума в размер на 900 лв. за избор на екип “Раждане независимо от срока на бременността, предлежанието на плода и начина на родоразрешение“, като е била издадена фактура № [ЕГН]/15.07.2022г. Нарушението е квалифицирано по идентичен начин.

13. И. № 4783/2022 отразява хоспитализацията на П. П. Н., хоспитализирана по спешност в ЛЗ на 09.07.2022 г. в 7:26 ч. по КП № 5.1 „Нормално раждане“, с диагноза „Раждане с вакуум екстрактор“ и дехоспитализирана на 14.07.2022 г. Видно от първа страница на И. и направление за хоспитализация (Бл. МЗ-НЗОК №7) № 00000003212/09.07.2022г., пациентката е приета по спешност в лечебното заведение. В медицинската документация на З. е налично заявление за избор на лекар/екип от медицински специалисти, подписано на 09.07.2022г. Пациентката е заплатила сума в размер на 900 лв. за избор на екип “Раждане независимо от срока на бременността, предлежанието на плода и начина на родоразрешение“, като е била издадена фактура № [ЕГН]/14.07.2022г. Нарушението е квалифицирано по идентичен начин.

Административното производство е приключило с издаване на **заповед № РД-253С-439/26.10.2022г.**, с която на основание чл.414, ал.3 от Н. за МД 2020-2022г. на „Втора специализирана акушеро-гинекологична болница за активно лечение Шейново“ ЕАД, представлявано от д-р Р. Л. В. е била наложена санкция „финансова неустойка“ в размер на сумата от 6 5 000.00 /шест хиляди и петстотин/ лева за констатираните в протокол № РД-25-564-1/06.10.2022г. 13 бр. нарушения на чл. 29, т. 4 от Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ, във вр. с чл. 27 от Н. за МД 2020-2022 г. и чл.55, ал.2, т.3 ЗЗО.

При така установеното от фактическа страна, **Административен съд София-град** достигна до следните правни изводи:

Жалбата е допустима – подадена е срещу подлежащ на оспорване пред съд административен акт, от лице, чиято правна сфера той засяга неблагоприятно, в законоустановения 14 - дневен срок, считано от 01.11.2022г.

Разгледана по същество, жалбата е *ЧАСТИЧНО ОСНОВАТЕЛНА*.

Съдът след като извърши дължимата на основание чл.168, ал.1 АПК проверка за законосъобразност на атакувания акт, освен на основанията, посочени от „Втора САГБАЛ- Шейново“ ЕАД и на всички такива по чл.146 АПК, преценява следното:

На първо място, актът е постановен от компетентен орган – управителя на НЗОК и в пределите на неговата власт, съгласно чл.59, ал.13 ЗЗО. Не се констатира порок на заповедта по чл.146, ал.1 от АПК.

На второ място, оспореният акт е издаден в писмена форма и съдържа нормативно установените в чл.59, ал.2 от АПК реквизити. Посочени са обективно и пълно фактическите основания за неговото постановяване. Изложените в акта факти съответстват на приложените по делото писмени доказателства. Не се установява порок във формата по см. на чл. 146, т. 2 от АПК, който да обуславя отмяна на акта /Постановление № 4/1976г. на Пленума на ВС и ТР № 4/22.04.2004г. по дело № ТР-4/2002г. ОСС на ВАС; Тълкувателно решение № 16/31.03.1975г. на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния съд/. Ответникът е формирал своите изводи въз основа на приложения и приобщен в административната преписка доказателствен материал. Ответникът, чрез своите фактически констатации обосновава е посочил действителното правно положение, не се установява непълнота на фактите, а след анализ и проверка на същите, съдът приема, че те са и реално осъществени. Волята на административния орган е ясно изразена, не съществуват пропуски или грешки, което е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на оспорващия да организира адекватно защитата си във висящия съдебен процес.

На трето място, мотивирането на акта следва да бъде разгледано в съответствие с правилата за провеждане на процедурата пред административния орган, доколкото същественото им нарушаване води до ограничаване правото на защита и правото на участие в административния процес /широк смисъл/, съответно до отмяна на издадения акт /чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 3 от АПК/.

Преценката на административния орган в случая е направена, след като са обсъдени всички релевантни за случая факти и обстоятелства в изпълнение на разпоредбите на чл.35 и чл.36 от АПК, изискващи

индивидуалният административен акт да се издава, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая. Съобразно служебното начало в административния процес, ответникът е събрал всички необходими доказателства, извършил е надлежна проверка на същите, а окончателният правен резултат е в съответствие с приетите фактически установявания. Не са допуснати съществени процесуални нарушения, които да са довели до неправилно приложение на материалния закон, тъй като фактите вярно са подведени под съответните материалноправни разпоредби. Не е нарушено и накърнено правото на защита на жалбоподателя в хода на производството.

Заповедта за възлагане на проверката, съдържа правните и фактическите основания за издаването ѝ с определяне на проверяващото лице/лица, обектът - наименование и месторазположението му, видът, задачата и срокът на проверката. Констативният протокол за резултатите от проверката е съставен от компетентни органи съгласно чл.72, ал.2 ЗЗО /заповед № РД-25-564/21.09.2022г. на управителя на НЗОК/. Протокол № РД-25-564-1/06.10.2022г. е връчен на жалбоподателя на 13.10.2022г., като срещу обективизираните в него констатации не е подадено възражение. Съдът приема, че административният орган не е нарушил задължението си по чл.7 АПК да издаде административния акт, след като прецени всички действителни факти и доводи от значение за случая, както и задължението си по чл.9, ал.2 АПК, защото е събрал и обсъдил всички необходими доказателства. Ответникът правилно не е отнесъл настоящия спор за разглеждане пред арбитражна комисия по реда на чл.75 ЗЗО, а е издал заповед на правно основание чл.74, ал.5 ЗЗО.

На четвърто място, спорът между страните се свежда до приложението на нормите на материалния закон- чл.146, т.4 от АПК.

Оспорената в процеса заповед е издадена за извършени 13 бр. нарушения на чл. 27 от Н. за МД за 2020 - 2022 г., във връзка чл.81, ал.3 ЗЗ и чл.29, т.4 от Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ. За всяко едно от тези 13 бр. нарушения е наложена санкция „финансова неустойка“ в размер на сумата от по 500.00 /петстотин/ лева. Съгласно чл. 27 от Н. за МД за 2020-2022 г. изпълнителите на медицинска помощ осъществяват дейността си съгласно изискванията на ЗЛЗ, ЗЗО, ЗЗ, Кодекса на професионалната етика, ЗЛПХМ, подзаконовите нормативни актове и Н..

Разпоредбата на чл.81, ал.3 ЗЗ гласи, че условията и редът за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ се определят с наредба на Министерския съвет.

Цитираното правило на чл.29, т.4 от Наредбата за осъществяване правото

на достъп до медицинска помощ, не допуска извършването на избор на лекар/екип в условията на спешност.

Съгласно чл.45, ал.1, т.6 ЗЗО, Националната здравноосигурителна каса заплаща оказването на следните видове медицинска помощ: медицински грижи при бременност, раждане и майчинство.

Съгласно § 1, т.6 от ДР на Наредбата „спешно състояние“ *е остро възникнала промяна в здравето на човека, която може да доведе до тежки функционални и морфологични увреждания на жизненоважни органи и системи.*

Тук е мястото да се цитира и разпоредбата на чл.99, ал.2 и ал.3 от ЗЗ, съгласно която „Спешно състояние“ е остро или внезапно възникнала промяна в здравето на човека, която изисква незабавна медицинска помощ. Медицинската помощ при спешни състояния е насочена към предотвратяване на: 1. смърт; 2. тежки или необратими морфологични и функционални увреждания на жизнено значими органи и системи; 3. *усложнения при родилки, застрашаващи здравето и живота на майката или плода.*

А според дефиницията на т.1, раздел II от Наредба № 3/06.10.2017г. за утвърждаване на медицински стандарт „Спешна медицина“, *"спешно състояние"* е всяка остра или внезапно възникнала промяна в здравето на човека, изразяваща се в нововъзникнало или в промяна на съществуващо заболяване, увреждане или друго състояние или обстоятелство, *а също и усложнение при родилка, застрашаващо здравето и живота на майката и плода*, с достатъчна по сила тежест, което може да доведе до смърт или до тежки или необратими морфологични или функционални увреждания на жизненозначими органи и системи, в това число критични нарушения в жизненоважните функции, загуба на функция на орган или на част от тялото, временна или постоянна инвалидизация, ако не се предприемат незабавни медицински действия, целящи физиологична стабилност и/или ефективно дефинитивно лечение на пациента“.

По КП 5.1. "Нормално раждане" от Приложение № 17а към Н. за медицинските дейности за 2020-2022 г. проверката е установила по И. № 4843/2022 и И. № 4783/2022, отразяваща хоспитализацията на З. Д. Д. Г. и П. П. Н., че пациентките са постъпили в лечебното заведение по спешност на 09.07.2022 г. и 11.07.2022г. с приемна диагноза „състояние присъщо на бременността“. В медицинските документации и на двете З. се съдържат заявления за избор на лекар/екип от медицински специалисти, подписано от пациентките съответно на 12.07.2022 г. и на 09.07.2022 г., както и доказателства /фактури/ за заплатени суми в размер на 900.00 лева за услугата "Избор на екип“.

По КП № 5.2 "Раждане чрез цезарово сечение" проверката е установила по И. № 4758/2022, № 4666/2022, № 4679/2022, № 4690/2022, № 4651/2022, № 4504/2022 за лицата Д. К. С., П. С. И., Г. Ф. Х., С. А. И., М. И. Д., С. К. К., че хоспитализацията им е извършена при условията на спешност, като е била заплатена от тях сума в размер на 900.00 лева за услуга "Избор на екип". Видно от направлението за хоспитализация пациентките са били изпратени за спешен прием с насочваща, респ. приемна диагноза „Умерена прееклампсия“, "Медицински грижи на майката при признаци за фетална хипоксия“, „ Състояние, присъщо на бремеността“.

Ответникът не оспорва, че приемането на пациентите Д. К. С., П. С. И., Г. Ф. Х., С. А. И., М. И. Д., С. К. К. Д. Д. Г. и П. П. Н. е било осъществено в лечебното заведение при условията на „спешност“. Бремеността и свързаното с нея предстоящо раждане / без значение дали се извършва спонтанно, с цезарово сечение или с помощта на друга терапевтична процедура/ несъмнено могат да доведат до усложнения, които да поставят в опасност живота и здравето на майката и бебето. Условията на спешност при посочените хоспитализации се установява по безсъмнен начин от медицинските документации на пациентките- направление и И.. Съдът счита, че жените със започващо или започнало раждане са във всички случаи обект на спешна медицинска помощ по изричното определение, дадено в чл.4, т.4 от Наредба № 25/04.11.1999г. за оказване на спешна медицинска помощ. Медицинската помощ при спешни състояния включително и по КП № 5 „Раждане“ е насочена и към предотвратяване на такъв вид усложнения, които да засегнат тежко жизненозначими органи и системи на майката и плода. Дали конкретно всяка една от пациентките е следвало да бъде хоспитализирана в болницата „планово“ или „спешно“ е извън предмета на спора между страните, след като управителя на НЗОК не оспорва отразения и осъществения вид прием и проведеното лечение.

За пълнона на изложението, съдът ще цитира и дефинициите по медицински стандарт по „Акушерство и гинекология“, утвърден с Наредба № 9/27.04.2021г., както следва: "Раждане чрез цезарово сечение" е раждане, което не е през естествените родови пътища. "Спешно цезарово сечение" е онова, индикациите за което: са поставени не повече от 2 часа преди извършване на кожния разрез; представляват заболяване (състояние), което в конкретния случай застрашава живота или здравето на майката и/или плода в по-голяма степен, отколкото самото цезарово сечение. От друга страна „Цезарово сечение с отложена спешност“ е онова, при което няма непосредствена заплаха за живота и здравето на

майката и плода и следва да се извърши при първа възможност. "Нормално раждане" е раждане, което отговаря едновременно на всички изброени по-долу условия: едноплодна бременност; преминаване на родовия обект през нормалните родови пътища; живо новородено; нормален биомеханизъм при главично предлежание; върху плода не е упражнена тракция (екстракция); тегло на плода 2500 и повече грама; цялостна експулсия на плодните придатъци, като е възможно да бъде упражнена тракция на пъпната връв; времетраене (считано от началото на родова дейност до раждане на плацентата, включително)- не по-малко от 4 часа за първескини и от 2 часа за многораждали и не повече от 14 часа за първескини и от 10 часа за многораждали. "Патологично раждане" е това, което има отклонения от нормалния биомеханизъм на главичното предлежание, които създават неприемлив риск при раждане през естествените родови пътища или правят такова раждане невъзможно (според случая раждане в челно предлежание, лицево предлежание - брадичка назад, високо право положение на предлежащата глава).

По КП № 163 „Оперативни интервенции чрез даден достъп за отстраняване на болестни изменения или инвазивно изследване на женските полови органи“ проверката е установила по И. № 3655/2022, № 3589/2022, № 3670/2022, № 3562/2022, № 3538/2022, за лицата А. В. Н., И. Т. Х., Л. В. Н., Е. Д. Д. и Т. С. С., че хоспитализацията им е извършена при условията на спешност и от тях е заплатена сума в размер на 250.00 лева, респ. 500.00 лева за услуга " Избор на екип". По т.1-т.5 от акта, нито жалбоподателят, нито ответникът оспорват, че тези пациенти са били приети по спешност за лечение, а и този факт се установява от издадените "Направление за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури" (бл. МЗ-НЗОК № 7), приложени на л.47, л.52, л.58, л.63 и л.68. А. на жалбоподателя е, че при приема им в лечебното заведение са били в съзнание и са могли да изберат екип от лекари, който да ги оперира, както и че когато се „касае за пациенти, които макар да са спешни, могат да действат разумно и желаят конкретен екип да ги оперира, това тяхно желание трябва да бъде зачетено“. Тези разсъждения не почиват на относимата нормативна уредба на чл.29, т.4 от Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ, която не допуска извършването на избор на лекар/екип в условията на спешност, без значение на обстоятелството дали съответният пациент е в съзнание или не.

Всички констатирани нарушения на императивната забрана по чл.29, т.4 от Наредбата, правилно са квалифицирани от административния орган като нарушаване на условията и реда за оказване на медицинска помощ

по чл. 55, ал. 2, т. 2 от ЗЗО, определени в Н. за МД за 2020-2022 година. В допълнение, според чл. 30, т. 5 от Н. за МД 2020-2022 г. изпълнителите на медицинска помощ се задължават да не изискват плащане или доплащане от осигуреното лице за видове медицинска дейност, която е заплатена от НЗОК, извън предвидената сума, с изключение на консумативи за определени КП, в които изрично е посочено.

Дали правилото на чл.29, т.4 НОПДМП трябва да бъде изменено, като в него се предвиди изключение за родилките, на които да бъде признато правото да могат да избират екипа медицински специалисти, който да извърши раждането не може да бъде предмет на обсъждане и анализ по настоящото дело. Ако представляващият лечебното заведение, счита, че тази разпоредба не съответства на материални закони от по-висока степен, той би могъл да упражни правото да я оспори пред съда по реда на чл.185-чл.196 АПК.

На пето място, относно размера на наложената санкция съдът споделя доводите на жалбоподателя, че в тази си част административният акт е незаконосъобразен.

Санкцията „финансова неустойка“ за извършените нарушения в размер на по 500.00 /петстотин/ лева е наложена на основание чл. 414, ал.3 от Н. за МД за 2020-2022г., съгласно който, когато изпълнител на болнична медицинска помощ наруши условията и реда за оказване на медицинска помощ по чл. 55, ал. 2, т. 2 от ЗЗО, определени в Н., управителят на НЗОК налага санкция „финансова неустойка“ в размер от 200.00 до 500.00 лв. По силата на чл. 413 от Н. за МД за 2020-2022г. видът и размерът на санкцията се определят от управителя на НЗОК, в зависимост от: вида и тежестта на констатираното нарушение, както и броя на случаите по това нарушение, поредността на извършването му и от решението на арбитражната комисия в случаите, когато същата се е произнесла с решение.

От съдържанието на атакувания акт не може да се направи извод да е извършена преценка по задължителните критерии, тъй като липсват мотиви в тази посока, а в заповедта е посочено общо по отношение на всички наложени санкции единствено, че: „нарушенията са със завишена тежест, засягат здравноосигурителните права на пациентите и санкциите следва да бъдат в размер на 500.00 лева, като превенция срещу подобен вид нарушения“. Липсват съображения как те са били приложени при индивидуализацията на размера на санкцията, изследвани ли са обстоятелствата, които са от значение за прилагането на критериите, какви са били те и как са оценени тези обстоятелства за всяко едно от нарушенията. Така например отсъства аргументация какъв е общият

брой на хоспитализациите по КП № 163, КП № 5.1 и КП № 5.2, общо доплатените суми за медицински услуги от пациенти за м.05.2022г., м.06.2022г. и м.07.2022г., поредността на извършване на нарушението, как е определена неговата тежест и т.н., за да се обоснове като справедлив максималният предвиден размер на санкцията. Още повече, че в случая е налице еднотипно нарушение от страна на лечебното заведение, както и че пациентите А. В. Н., Л. В. Н., и Е. Д. Д. са заплатили сумата от 250.00 /двеста и петдесет/ лева, а е наложен максималният нормативно определен размер на санкцията и по отношение на тях. Този размер от 500.00 /петстотин/ лева е необоснован и непропорционален на вида и тежестта на нарушението.

Тук е мястото да се допълни и, че правната теория и съдебната практика е последователна и непротиворечива по въпроса, че обстоятелствата, визирани от състава, очертават в тяхната съвкупност онова именно типично противоправно деяние, което нормата запрещава като нарушение от даден вид. Обусловената типична обществена опасност на деянието е съобразена при фиксиране на общоустановената за него санкция, поради което тези обстоятелства не могат след това да се явят едновременно като такива, които определят и индивидуалната тежест на конкретното нарушение от този вид, и следващото се за него индивидуализирано наказание. Ето защо, освен, че аргументите на ответника са бланкетни, те не могат да послужат и не обуславят налагането на санкцията "финансова неустойка" в максималния ѝ размер. При определянето ѝ, органът трябва за всяко нарушение конкретно да съобрази как ще се постигнат целите на наказанието, отношението на нарушителя към извършеното и към последиците от това, тежестта на нарушението на плоскостта на защитените обществени отношения и в частност закрилата на правата на пациентите. Такава оценка не е извършена детайлно и задълбочено, поради което, заповедта следва да бъде изменена в частта, с която се налага санкция „финансова неустойка“ в размер на 500.00 /петстотин/ лева, като нейният размер бъде редуциран до минимално установения от 200.00 /двеста/ лева за всяко едно от нарушенията по т.1-т.13.

Съобразно изхода на спора, основателни се явяват направените от страните искания за присъждане на разноски съобразно уважената, респ. отхвърлената част от жалбата, на осн. чл. 78, ал. 1 от ГПК, във вр. чл. 144 от АПК. Направените от жалбоподателя разноски в хода на съдебното производство, претендирани по списък по чл. 80 от ГПК са доказани общо в размер на 1 190.00 лв. Предвид размерът на уважената част – 3 900.00 лв. от общия интерес – 6 500.00 лв., искането на жалбоподателя за присъждане на разноски се явява основателно в размер на 714.00 лв.

Съразмерно на отхвърлената част на оспорването, на ответника следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 40.00 лв. На основание чл. 143, ал. 3 от АПК, във вр. чл. 78, ал. 8 от ГПК, вр. чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, предвид фактическата и правната сложност на казуса, конкретните процесуални действия, както и предвид обстоятелството, че процесуалното представителство по делото се осъществи в едно съдебно заседание, съдът определя на ответника 100.00 /сто/ лева юрисконсултско възнаграждение, което се редуцира съразмерно с отхвърлената част от оспорването.

Предвид изложеното, по компенсация НЗОК следва да заплати на „Втора специализирана акушеро-гинекологична болница за активно лечение Шейново“ ЕАД, представлявано от д-р Р. Л. В. сумата от 674.00 лева.

В заключение, съдът приема, че заповедта е незаконосъобразен административен акт единствено в частта относно размера на „финансовата неустойка“ и поради наличието на основание по чл.146, т.4 АПК, следва да бъде изменена, като се намали същия до предвидения минимум от 200.00 лева за всяко едно от нарушенията по т.1-т.13. При прилагане на правилата на разпределение на доказателствената тежест в процеса по см. на чл.170 ал.1 АПК, ответникът доказва неизпълнението от страна на лечебното заведение на условията и реда за оказване на медицинска помощ по чл.55, ал.2, т.2 ЗЗО във вр. чл.27 от Н. за МД 2020-2022г. и чл.29, т.4 от НОПДМП, поради което и следва да настъпят разпоредените с издаването на акта неблагоприятни правни последици за лечебното заведение.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2, от АПК, *Административен съд София-град*, II-ро отделение, 22-и състав,

Р Е Ш И:

ИЗМЕНЯ заповед № РД-253С-439 от 26.10.2022г. на управителя на НЗОК в частта относно размера на санкцията „финансовата неустойка“ на обща стойност от 6 500.00 /шест хиляди и петстотин/ лева, по жалбата на „Втора специализирана акушеро-гинекологична болница за активно лечение Шейново“ ЕАД, представлявано от д-р Р. Л. В., *както следва:*

НАМАЛЯВА размера на санкцията „финансовата неустойка“ на обща стойност от 2 600.00 /две хиляди и шестстотин / лева по КП № 163, КП № 5.2 и КП № 5.1, по 200.00 /двеста/ лева за всяко поотделно нарушение на чл. 29, т. 4 от Наредбата за осъществяване правото на достъп до

медицинска помощ, във вр. с чл. 27 от Н. за МД 2020-2022 г. и чл.55, ал.2, т.3 ЗЗО.

ОСЪЖДА НЗОК с адрес: [населено място], [улица] да заплати на „Втора специализирана акушеро-гинекологична болница за активно лечение Шейново“ ЕАД, представлявано от д-р Р. Л. В., ЕИК[ЕИК] със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица] сумата от 674.00 /шестстотин седемдесет и четири/ лева на основание чл.143, ал.1 АПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от получаване на съобщенията за постановяването му чрез Административен съд София - град пред Върховния административен съд на Република България.

РЕШЕНИЕТО да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.138 АПК

Съдия: